

KNF

**KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO**

RYNEK

OTWARTYCH FUNDUSZY

EMERYTALNYCH

W II KWARTALE 2018 ROKU

**Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
Warszawa 2018**

Spis treści:

Synteza.....	3
1. Efektywność działalności inwestycyjnej OFE	4
2. Aktywa netto	5
3. Składki.....	7
4. Wyniki finansowe OFE.....	8
5. Dekompozycja zmiany wartości aktywów netto	9
6. Portfel inwestycyjny	10
7. Liczba członków	11
8. Transfery	12
9. Sytuacja finansowa PTE.....	13

Słowa kluczowe: KNF, PTE, OFE, STOPA ZWROTU, AKTYWA NETTO, SKŁADKI, CZŁONKOWIE OFE, PORTFEL INWESTYCYJNY, EFEKTYWNOŚĆ, TRANSFERY

Synteza

W II kwartale 2018 roku wszystkie OFE odnotowały ujemne stopy zwrotu. Przeciętna kwartalna stopa zwrotu wszystkich OFE wyniosła - 3,9%. W tym samym czasie indeks WIG spadł o 4,2%, a indeks WIG20 o 3,4%.

Nie zmieniła się istotnie struktura portfela inwestycyjnego OFE. Na koniec czerwca 2018 roku dominowały w niej krajowe instrumenty udziałowe stanowiące ponad trzy czwarte wartości portfela. Krajowe instrumenty dłużne pozaskarbowe stanowiły 8,3% portfela OFE, a udział lokat poza granicami kraju wyniósł 7,7%. Lokaty denominowane w walutach obcych stanowiły 11,9% portfela OFE, przy 30% limicie zaangażowania.

W II kwartale 2018 roku OFE, w ramach tzw. suwaka bezpieczeństwa, przekazały do ZUS środki pieniężne o wartości około 2 mld zł. Po raz kolejny sektor OFE odnotował ujemne saldo przepływów z ZUS, co oznacza, że wartość składek emerytalnych przekazywanych do OFE była niższa od wartości środków przekazywanych do ZUS z tytułu suwaka bezpieczeństwa. Żaden z funduszy nie odnotował dodatniego bilansu tych operacji, na co miało wpływ zwiększenie środków przekazywanych do ZUS w ramach suwaka bezpieczeństwa w następstwie obniżenia wieku emerytalnego.

Łączny zysk powszechnych towarzystw emerytalnych (PTE) za pierwsze półrocze 2018 roku wyniósł 343,6 mln zł i był o ponad 131,5 mln zł wyższy niż wynik w pierwszym półroczu 2017 roku. Wpłynął na to wzrost przychodów z wypłat z Funduszu Gwarancyjnego oraz zmniejszenie kosztów PTE związanych z zarządzaniem funduszami emerytalnymi. Większość PTE osiąga wysoką rentowność mierzoną wskaźnikiem ROE. Wszystkie PTE pozostawały rentowne przy średniej wartości wskaźnika ROE za pierwsze półrocze 2018 roku na poziomie przekraczającym 16%.

W dniu 24 kwietnia 2018 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała zgodę na przejęcie zarządzania Pekao Otwartym Funduszem Emerytalnym przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA. Faktyczne przejęcie zarządzania Pekao OFE przez PTE PZU SA nastąpiło w dniu 19 maja 2018 roku. Zakończenie likwidacji Pekao OFE zostało zaplanowane na dzień 12 października 2018 roku.

1. Efektywność działalności inwestycyjnej OFE

Przeciętna stopa zwrotu w II kwartale 2018 roku wyniosła -3,9%

W II kwartale 2018 roku przeciętna stopa zwrotu OFE wyniosła -3,9%. Wszystkie fundusze uzyskały ujemne stopy zwrotu, a wartości jednostek rachunkowych poszczególnych OFE spadły od 2,7% do 4,7%.

Wyniki inwestycyjne OFE uzyskiwane od lutego 2014 roku podlegają istotnym wahaniom, co wynika z profilu inwestycyjnego OFE wymuszonego przepisami prawa i przekazaniem ponad połowy aktywów w postaci obligacji Skarbu Państwa, obligacji gwarantowanych przez Skarb Państwa oraz środków pieniężnych do ZUS. Od tamtego momentu w portfelach OFE dominują akcje. Zmienność ich kursów jest dużo wyższa niż w przypadku instrumentów dłużnych i znajduje to swoje odzwierciedlenie w wysokiej zmienności stóp zwrotu OFE.

Tabela 1. Stopy zwrotu OFE (%)

Fundusz	II Q 2017	III Q 2017	IV Q 2017	I Q 2018	II Q 2018
AEGON	4,41	3,06	1,13	-7,22	-3,44
Allianz Polska	5,03	3,20	0,48	-6,31	-4,10
Aviva BZ WBK	4,56	4,08	0,51	-6,74	-4,35
AXA	4,09	4,41	0,20	-6,75	-4,31
Generali	4,70	3,94	0,20	-6,92	-2,73
MetLife	4,24	3,89	0,37	-6,77	-3,84
Nationale-Nederlanden	4,61	3,32	0,50	-6,89	-3,83
Nordea*	4,46	3,37	-	-	-
Pekao	4,35	3,61	0,47	-8,04	-4,66
PKO BP Bankowy	4,38	3,63	-0,24	-6,67	-3,95
Pocztylion	4,43	2,85	0,22	-7,00	-3,86
PZU „Złota Jesień”	3,95	5,24	1,03	-7,29	-3,55
Średnia OFE	4,43	3,72	0,44	-6,96	-3,87
WIG	5,37	5,36	-0,85	-8,42	-4,15
WIG20	5,69	6,68	0,32	-10,19	-3,39

*Nordea OFE został zlikwidowany 17 listopada 2017 roku, a jego aktywa przeniesiono do AEGON OFE.

Źródło: OFE

Warunki na GPW w Warszawie w drugim kwartale 2018 roku nie były korzystne dla inwestorów. Okres ten stał pod znakiem kontynuacji trendu spadkowego zapoczątkowanego silną korektą w lutym 2018 roku. Przewidywania akcji nie była jednak aż tak silna jak w I kwartale i ostatecznie, przez trzy miesiące, indeks WIG spadł o 4,2%, a indeks WIG20 o 3,4%.

2. Aktywa netto

Otwarte fundusze emerytalne posiadały na koniec II kwartału 2018 roku aktywa netto o wartości 158,1 mld zł, co oznacza spadek o około 7,6 mld zł (4,6%) w ciągu 3 miesięcy. Główną przyczyną tego spadku była niekorzystna koniunktura na rynkach kapitałowych negatywnie wpływająca na wartość akcji znajdujących się w portfelach OFE.

Na koniec II kwartału 2018 roku aktywa netto OFE wyniosły 158,1 mld zł

Tabela 2. Aktywa netto OFE (mln zł)

Fundusz	30.06.2017	29.09.2017	31.12.2017	30.03.2018	30.06.2018
AEGON	6 995,0	7 185,2	15 479,7	14 244,5	13 649,6
Allianz Polska	7 897,3	8 142,3	8 090,7	7 529,3	7 180,8
Aviva BZ WBK	38 380,8	39 851,1	39 469,6	36 453,6	34 556,5
AXA	11 173,6	11 645,9	11 555,7	10 693,7	10 161,3
Generali	8 565,0	8 892,0	8 803,9	8 137,1	7 865,4
MetLife	13 992,7	14 468,9	14 257,4	13 137,6	12 498,7
Nationale-Nederlanden	43 331,8	44 788,6	44 576,8	41 311,9	39 588,0
Nordea*	8 136,3	8 395,4	-	-	-
Pekao	2 588,6	2 676,5	2 655,3	2 422,8	2 294,0
PKO BP Bankowy	7 928,7	8 194,9	8 075,0	7 471,9	7 121,7
Pocztylion	3 208,0	3 285,8	3 234,2	2 972,0	2 826,5
PZU „Złota Jesień”	22 485,5	23 538,9	23 333,8	21 349,4	20 337,8
Razem	174 683,2	181 065,5	179 532,2	165 723,9	158 080,4

*Nordea OFE został zlikwidowany 17 listopada 2017 roku, a jego aktywa przeniesiono do AEGON OFE.

Źródło: OFE

Koncentracja na rynku emerytalnym, podobnie jak w poprzednich okresach, pozostawała na relatywnie wysokim poziomie. Dwa największe podmioty miały blisko 47% udział w rynku pod względem zarządzanych aktywów, a trzy największe fundusze blisko 60%.

Rynek OFE jest rynkiem o wysokiej koncentracji

W obecnej sytuacji na spadek aktywów netto OFE największy wpływ mają osiągnięte wyniki inwestycyjne. Wartość składek emerytalnych wpływających z ZUS do OFE jest znacznie niższa niż w okresie przed reformą z 2014 roku, a środki przekazywane z OFE do ZUS w ramach tzw. suwaka bezpieczeństwa przewyższają ją w coraz większym stopniu. Wynika to z faktu, że tylko około 2,6 mln członków OFE złożyło deklarację przekazywania części bieżących składek emerytalnych do OFE.

Proces dekumulacji środków zgromadzonych w OFE realizowany jest na mocy przepisów obowiązujących od 2014 roku, zgodnie z którymi w okresie 10 lat poprzedzających osiągnięcie przez członka OFE wieku emerytalnego, zgromadzony przez niego kapitał w OFE jest umarzany i przekazywany sukcesywnie do ZUS. Od chwili rozpoczęcia tego procesu również całość bieżącej składki emerytalnej jest przekazywana do ZUS. Mechanizm ten określany jest mianem suwaka bezpieczeństwa, gdyż jego głównym celem, wskazanym przez twórców, jest ochrona członków OFE przed tzw. ryzykiem złej daty, to jest istotnym spadkiem wartości kapitału emerytalnego bezpośrednio przed

osiągnięciem wieku emerytalnego, w związku z cyklicznością koniunktury na rynku kapitałowym.

Tabela 3. Umorzenia w ramach suwaka bezpieczeństwa (mln zł)

Fundusz	II Q 2017	III Q 2017	IV Q 2017	I Q 2018	II Q 2018	
					Kwota umorzenia	Umorzenie jako % średniej WAN
AEGON	41,4	42,3	143,8	170,6	152,4	1,07%
Allianz Polska	43,4	44,2	120,2	90,6	81,4	1,08%
Aviva BZ WBK	247,9	253,7	697,4	534,6	479,0	1,32%
AXA	56,2	57,8	147,7	129,3	114,1	1,07%
Generali	51,5	52,9	144,0	109,2	97,4	1,19%
MetLife	107,7	109,0	305,3	218,1	191,6	1,46%
Nationale-Nederlanden	222,2	227,6	629,2	477,4	425,0	1,03%
Nordea	39,0	39,8	79,6	-	-	-
Pekao	14,8	15,1	41,5	30,6	26,7	1,10%
PKO BP Bankowy	42,9	44,0	118,9	90,5	80,6	1,08%
Pocztynion	23,8	24,0	67,2	48,5	42,3	1,43%
PZU „Złota Jesień”	174,4	179,1	493,1	362,2	318,4	1,49%
Razem	1 065,3	1 089,6	2 987,8	2 261,6	2 009,0	1,21%

Źródło: OFE

Pierwsze przekazanie środków w ramach suwaka nastąpiło w IV kwartale 2014 roku i obejmowało okres od lutego 2014 roku. Do końca 2017 roku OFE przekazały do ZUS kwotę przekraczającą 17 mld zł. W II kwartale 2018 roku OFE przekazały do ZUS środki o wartości 2 mld zł, czyli średnio 1,2% swoich aktywów netto. Relacja kwot przekazywanych do ZUS przez poszczególne OFE do wielkości ich aktywów jest dość silnie zróżnicowana, ze względu na niejednorodną strukturę wiekową członków poszczególnych funduszy.

W wyniku obniżenia wieku emerytalnego do 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn w 2017 roku, niewielka część członków OFE natychmiast osiągnęła wiek emerytalny, a kilka roczników zostało dodatkowo objęte mechanizmem suwaka bezpieczeństwa. Zaowocowało to z jednej strony spadkiem składek odprowadzanych do OFE, a z drugiej przyspieszeniem dekulacji aktywów funduszy przez mechanizm suwaka. Dostosowanie mechanizmu suwaka polegające na objęciu nowych kohort członków, przyspieszeniu tempa dekulacji kapitału emerytalnego i przekazaniu całości kapitałów niektórych członków do ZUS, skutkowało jednorazowym umorzeniem dodatkowego miliarda zł z aktywów OFE oraz zwiększeniem kwot w ramach suwaka w następnych miesiącach.

3. Składki

W II kwartale 2018 roku do otwartych funduszy emerytalnych trafiło 894,5 mln zł składek. Kolejne nowelizacje przepisów prawa sprawiły, że w ostatnich latach obowiązująca stawka składki kierowanej do OFE kilkakrotnie się zmieniała, co powodowało fluktuacje wielkości strumienia nowych środków kierowanych do OFE. Od sierpnia 2014 roku do OFE są przekazywane składki tylko tych osób, które złożyły odpowiednią deklarację w ZUS.

Skalę dokonanych zmian obrazuje fakt, że w I i II kwartale 2014 roku do OFE przekazywano składki o wartości około 3 mld zł, czyli ponad trzykrotnie większej niż w poszczególnych kwartałach kolejnych lat.

W II kwartale 2018 roku ZUS przekazał do OFE składki o wartości 894,5 mln zł

Tabela 4. Składki przekazane do OFE (mln zł)

Fundusz	II Q 2017	III Q 2017	IV Q 2017	I Q 2018	II Q 2018
AEGON	24,1	22,8	38,2	60,2	58,9
Allianz Polska	44,9	39,7	34,8	42,7	44,7
Aviva BZ WBK	183,9	165,5	142,5	171,5	177,0
AXA	49,9	47,4	43,9	49,6	49,9
Generali	54,2	50,9	46,2	53,1	55,2
MetLife	63,8	59,2	53,0	61,5	63,4
Nationale-Nederlanden	301,7	269,3	234,8	289,6	306,4
Nordea*	34,6	33,0	11,1	-	-
Pekao	12,6	11,2	10,1	11,7	12,1
PKO BP Bankowy	33,5	32,1	29,5	33,1	33,8
Pocztylion	11,6	11,4	11,3	11,7	11,7
PZU „Złota Jesień”	82,2	79,0	72,1	80,5	81,4
Razem	896,9	821,4	727,7	865,1	894,5

*W związku z likwidacją Nordea OFE 17 listopada 2017 roku, IV kwartał 2017 roku obejmuje składkę przekazaną do zakończenia likwidacji funduszu.

Źródło: ZUS

Od przekazanych przez ZUS składek potrącane były opłaty na rzecz PTE w wysokości nie wyższej niż 1,75% przekazanych środków. Tylko dwa fundusze, Aviva OFE Aviva BZ WBK oraz PKO BP Bankowy OFE pobierają opłaty od składki na rzecz PTE według niższych stawek, odpowiednio: 0,75% oraz 1,70%. Po uwzględnieniu opłat od składek, w II kwartale na konta członków OFE trafiło blisko 880,6 mln zł.

W II kwartale 2018 roku wartość kapitałów przekazywanych przez OFE do ZUS w związku z suwakiem bezpieczeństwa była o 1,1 mld zł wyższa od wartości składek przekazywanych w tym czasie przez ZUS do OFE. Żaden z funduszy nie odnotował w tym okresie dodatniego salda rozliczeń z ZUS.

4. Wyniki finansowe OFE

W II kwartale
2018 roku OFE
wykazały
6,4 mld zł straty

Łączny wynik finansowy otwartych funduszy emerytalnych za II kwartał 2018 roku wyniósł -6,4 mld zł. Wszystkie OFE wykazały straty sięgające w poszczególnych podmiotach od 112 mln zł (Pekao OFE) do 1,6 mld zł (Nationale-Nederlanden OFE).

Tabela 5. Wyniki finansowe OFE (mln zł)

Fundusz	II Q 2017	III Q 2017	IV Q 2017	I Q 2018	II Q 2018
AEGON	294,9	213,9	264,8	-1 112,0	-483,4
Allianz Polska	377,9	252,7	39,3	-509,8	-305,9
Aviva BZ WBK	1 670,9	1 568,5	193,1	-2 635,2	-1 569,6
AXA	440,4	490,3	23,4	-773,9	-456,5
Generali	384,9	336,9	17,0	-606,0	-220,9
MetLife	571,1	539,5	53,2	-955,6	-496,3
Nationale-Nederlanden	1 897,6	1 445,1	218,6	-3 058,4	-1 573,6
Nordea*	346,5	274,7	-178,1	-	-
Pekao	108,0	93,5	12,4	-212,1	-111,9
PKO BP Bankowy	333,2	287,5	-19,1	-535,4	-291,2
Pocztylion	136,3	91,4	6,7	-224,2	-112,8
PZU „Złota Jesień”	856,6	1 172,2	239,2	-1 681,8	-743,9
Razem	7 418,3	6 765,9	870,4	-12 304,3	-6 366,1

*Wynik finansowy Nordea OFE uzyskany do 16 listopada 2017 roku.

Źródło: OFE

Od początku lutego 2014 roku portfele inwestycyjne OFE mają charakter znacznie bardziej agresywny niż w poprzednich okresach, z tego względu wyniki inwestycyjne OFE charakteryzują się dużo większą zmiennością i są w większym stopniu zależne od koniunktury na rynkach akcji, co bezpośrednio przekłada się na wykazywane wyniki finansowe.

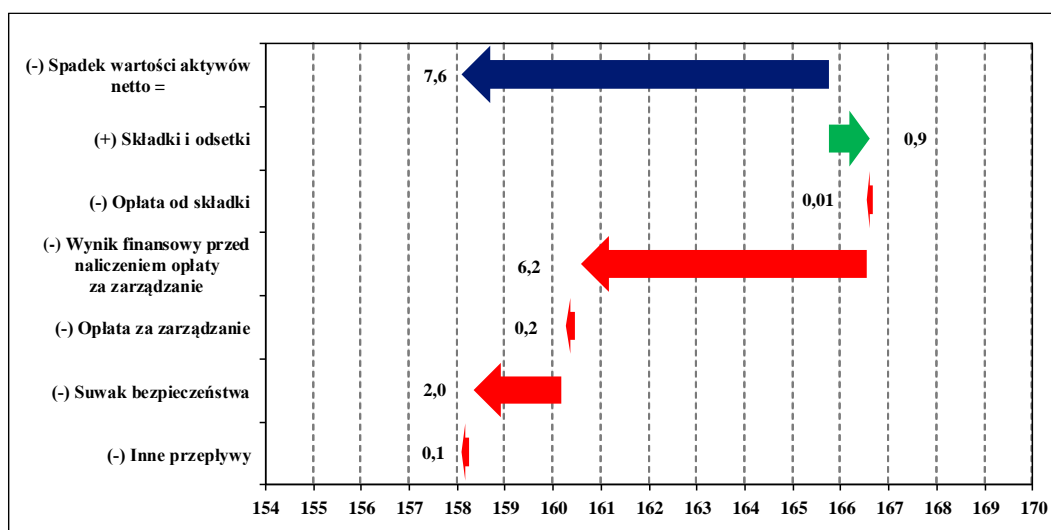
5. Dekompozycja zmiany wartości aktywów netto

W II kwartale 2018 roku aktywa netto OFE spadły o 7,6 mld zł (4,6%). Największy wpływ na tę zmianę miały ujemne wyniki finansowe funduszy i ujemne saldo przepływów finansowych pomiędzy OFE i ZUS.

Głównymi elementami tego salda były składki emerytalne o wartości 0,9 mld zł wpływające do OFE i środki wycofywane w ramach tzw. suwaka bezpieczeństwa, których wartość, w następstwie obniżenia wieku emerytalnego, wyniosła w analizowanym okresie blisko 2 mld zł. Od składek zostały potrącone opłaty na rzecz powszechnych towarzystw emerytalnych w wysokości 13,9 mln zł.

Fundusze emerytalne odnotowały ujemny wynik finansowy, który przed naliczeniem opłaty za zarządzanie osiągnął poziom 6,2 mld zł. Tytułem tej opłaty powszechne towarzystwa emerytalne pobrały około 0,2 mld zł.

Wykres 1. Dekompozycja zmiany wartości aktywów netto OFE (mld zł)

W II kwartale 2018 roku aktywa netto OFE spadły o 7,6 mld zł

Źródło: OFE, obliczenia własne

Pozostałe elementy oddziałujące na poziom aktywów netto to między innymi zmiana poziomu zobowiązań, wpłaty na rzecz budżetu państwa w związku z ustaleniem członkowi OFE prawa do emerytury z systemu innego niż kapitałowy oraz przekazanie środków na rzecz spadkobierców zmarłych członków OFE. Łączny bilans tych operacji był w II kwartale ujemny i przyczynił się do spadku wartości aktywów netto o około 0,1 mld zł.

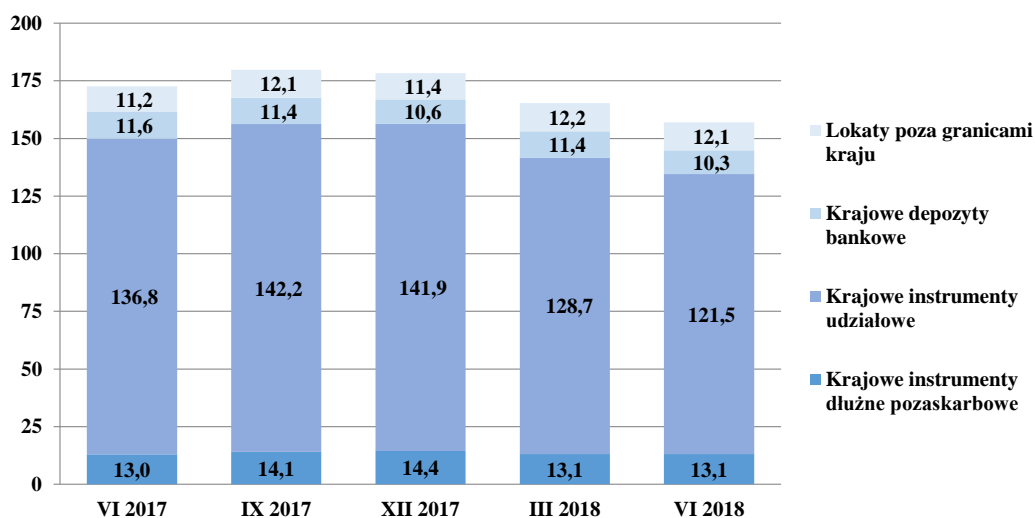
6. Portfel inwestycyjny

Od lutego 2014 roku podstawę portfela OFE stanowią krajowe udziałowe papiery wartościowe

Dominującą pozycję w portfelach OFE stanowiły krajowe instrumenty udziałowe. Wartość tych instrumentów zmniejszyła się w ciągu 3 miesięcy. W II kwartale 2018 roku zarówno na rynku krajowym jak i na zagranicznych rynkach wartość transakcji kupna akcji przez OFE przewyższała wartość transakcji sprzedaży przez OFE tych instrumentów.

Na koniec II kwartału 2018 roku fundusze ulokowały w krajowe instrumenty udziałowe (głównie akcje) 121,5 mld zł tj. 77,4% portfela OFE, podczas gdy 3 miesiące wcześniej wartość tej kategorii lokat wynosiła 128,7 mld zł (77,8% portfela).

Wykres 2. Struktura portfela inwestycyjnego OFE (mld zł)

Źródło: OFE

W analizowanym kwartale spadła wartość lokat OFE w krajowych depozytach bankowych i wyniosła 10,3 mld zł (6,6% portfela). Na koniec poprzedniego kwartału OFE ulokowały w depozytach 11,4 mld zł.

Wartość lokat OFE poza granicami kraju w analizowanym kwartale nieznacznie się zmniejszyła i na koniec czerwca wyniosła 12,1 mld zł, co stanowiło 7,7% udział w portfelu inwestycyjnym OFE.

Z początkiem lutego 2014 roku zniesiony został limit na lokaty poza granicami kraju i wprowadzony limit na inwestycje denominowane w walucie innej niż krajowa, który od początku 2016 roku wynosi 30% aktywów. Na koniec czerwca 2018 roku udział niezłotowych aktywów w portfelach OFE wynosił 11,9% i był wyższy od stanu na koniec poprzedniego kwartału o około 0,3 punktu procentowego.

W analizowanym kwartale zaangażowanie OFE w krajowe instrumenty dłużne pozaskarbowe pozostało na niezmiennym poziomie. Ich wartość w portfelach

OFE na koniec II kwartału 2018 roku wyniosła 13,1 mld zł. Udział tych instrumentów w portfelu OFE zwiększył się z 7,9% do 8,3% portfela.

7. Liczba członków

Zgodnie z danymi Centralnego Rejestru Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych prowadzonego przez ZUS, na koniec II kwartału 2018 roku do OFE należało łącznie blisko 16 mln członków. W porównaniu z końcem poprzedniego kwartału nastąpił spadek o niecałe 52 tys. członków, czyli o około 0,32% w ujęciu względnym. Należy podkreślić fakt, iż osoby, które nie złożyły w 2014 lub w 2016 roku oświadczenia o przekazywaniu części składki do OFE nadal pozostają członkami OFE, a fundusze zarządzają ich środkami pochodzącymi ze składek, które zostały przekazane do lipca 2014 roku.

Na koniec czerwca 2018 roku do OFE należało 16 mln członków

Tabela 6. Liczba członków OFE

Fundusz	30.06.2017	30.09.2017	31.12.2017	30.03.2018	29.06.2018
AEGON	889 342	887 164	1 829 746	1 822 665	1 816 159
Allianz Polska	1 069 354	1 068 073	1 059 560	1 057 174	1 054 932
Aviva BZ WBK	2 620 744	2 615 981	2 577 179	2 566 944	2 557 490
AXA	1 143 377	1 141 833	1 130 771	1 127 771	1 124 738
Generali	991 904	990 411	980 396	977 804	975 249
MetLife	1 575 927	1 573 436	1 554 170	1 549 488	1 544 675
Nationale-Nederlanden	3 051 776	3 047 334	3 013 549	3 005 067	2 996 819
Nordea*	978 951	977 431	-	-	-
Pekao**	331 506	330 845	327 025	326 069	325 086
PKO BP Bankowy	934 263	932 733	922 924	920 134	917 499
Pocztalio	580 694	579 948	573 374	571 833	570 335
PZU „Złota Jesień”	2 176 761	2 171 798	2 133 884	2 123 738	2 114 110
Razem	16 344 599	16 316 987	16 102 578	16 048 687	15 997 092

*Nordea OFE został zlikwidowany 17 listopada 2017 roku, a jego aktywa przeniesiono do AEGON OFE.

**Od daty przejęcia zarządzania Pekao OFE przez PTE PZU SA, fundusz ten nie może zawierać umów z nowymi członkami.

Źródło: ZUS, OFE

Po likwidacji instytucji losowania do OFE dla osób wchodzących na rynek pracy i podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu (jeśli samodzielnie nie przystąpiły do żadnego OFE), podstawowym czynnikiem wpływającym na przyrost nowych członków jest przystąpienie do OFE w wyniku zawarcia umowy pierwszorazowej z inicjatywy ubezpieczonego. Zainteresowanie zawieraniem takich umów było jednak znikome. W II kwartale 2018 roku OFE zawarły 189 takich umów, co jest wyraźnie niewystarczające, aby zapewnić zastępowalność kohort w OFE i zatrzymać proces sukcesywnego zmniejszania się liczby członków OFE. Proces ten przyspieszyło obniżenie wieku emerytalnego w 2017 roku.

8. Transfery

W II kwartale 2018 roku 156 członków zmieniło fundusz emerytalny

W II kwartale 2018 roku liczba transferów członków między poszczególnymi funduszami wyniosła 156 i była niższa w porównaniu do poprzedniego kwartału o blisko 70 członków.

Najlepsze końcowe saldo transferowe na rynku uzyskał, podobnie jak w poprzednim kwartale, OFE PZU „Złota Jesień” (+32 osoby). Najniższe saldo wykazał AEGON OFE (-60 osób). Najwięcej członków przystąpiło w majowej sesji transferowej do Nationale-Nederlanden OFE (43 osoby).

Tabela 7. Saldo osób zmieniających OFE

Fundusz	II Q 2017	III Q 2017	IV Q 2017	I Q 2018	II Q 2018
AEGON	-17	-10	-11	-36	-60
Allianz Polska	-11	0	0	-12	-1
Aviva BZ WBK	-14	2	-5	-7	1
AXA	7	-6	-9	-7	-3
Generali	5	-11	-4	-12	-19
MetLife	11	-6	6	24	22
Nationale-Nederlanden	33	34	22	16	18
Nordea	-5	-2	2	-	-
Pekao	-4	-7	-4	-7	-1
PKO BP Bankowy	12	17	11	13	18
Pocztalio	-22	-15	-14	-8	-7
PZU „Złota Jesień”	5	4	6	36	32
Liczba transferowanych członków OFE	171	116	114	222	156

Źródło: ZUS

9. Sytuacja finansowa PTE

Wartość kapitałów własnych powszechnych towarzystw emerytalnych na koniec czerwca 2018 roku wyniosła 2,3 mld zł i spadła o około 10,8% w porównaniu do stanu z końca marca 2018 roku. Istotny wzrost poziomu kapitału własnego odnotował w badanym okresie Pekao PTE S.A. Wzrost ten jest konsekwencją zdarzeń ekonomicznych związanych z przejściem Banku Pekao S.A. przez grupę kapitałową PZU w 2017 roku.

Na koniec czerwca 2018 roku kapitały własne PTE wynosiły 2,3 mld zł

Tabela 8. Wybrane wskaźniki sytuacji finansowej PTE (mln zł)

Wyszczególnienie	30 czerwca 2017	30 września 2017	31 grudnia 2017	31 marca 2018	30 czerwca 2018
Kapitał własny	2 236,3	2 352,7	2 408,8	2 573,7	2 295,0
Wynik finansowy netto	212,1	330,2	479,8	162,0	343,6
Kapitał własny + Fundusz Gwarancyjny/ WAN OFE	1,8%	1,7%	1,8%	2,0%	1,9%

Źródło: PTE

Kapitały własne PTE są bardzo istotnym elementem bezpieczeństwa kapitałowej części systemu emerytalnego. Stanowią kluczowy element gwarantowania odpowiedniego poziomu jakości zarządzania aktywami funduszy oraz mogą być źródłem pokrycia strat w przypadku nieprawidłowości, w tym wystąpienia odpowiedzialności odszkodowawczej po stronie PTE. Z tego powodu Komisja Nadzoru Finansowego rekomenduje, aby PTE posiadały kapitały własne na poziomie adekwatnym do wartości zarządzanych aktywów w OFE. Na koniec II kwartału 2018 roku relacja sumy kapitałów własnych PTE i środków na Funduszu Gwarancyjnym do aktywów netto OFE wynosiła 1,9% i wahała się w poszczególnych towarzystwach od 1,5% do 3,2%. Stosunek aktywów płynnych PTE i środków na Funduszu Gwarancyjnym do aktywów netto OFE wynosił 1,8% (od 1,5% do 2,2% w poszczególnych PTE).

Wszystkie PTE posiadają kapitały własne i aktywa płynne na poziomach wyższych niż rekomendowane przez KNF

KNF

**KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO**

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

tel. (+48 22) 262-50-00
fax (+48 22) 262-51-11 (95)
e-mail: knf@knf.gov.pl

www.knf.gov.pl